

§ 1.

Pro veškerou oblast státu československého zřizuje se nejvyšší správní soud se sídlem v Praze. Soud tento skládá se z prvního presidenta (II. tř. hodn.), z druhého presidenta (III. tř. hodn.), ze 4 senátních presidentů (IV. tř. hodn.) a 20 radů nejvyššího správního soudu, z nichž jest 7 ve tř. IV., ostatní ve tř. V. a z potřebného počtu tajemníků, sil kancelářských, pomocných a sluhovských.

§ 2.

Pro příslušnost a složení nejvyššího správního soudu i pro řízení před ním platí předpisy §§ 2. a násl. zákona ze dne 22. října 1875, č. 36 ř. z. z r. 1876, jeho novely ze dne 21. září 1905, č. 149 ř. z., i jeho jednacím řád (ministrské nař. ze dne 22. srpna 1907, č. 209 ř. z.) s následujícími doplňky a úchyly:

1. předpis § 2. zák. ze dne 22. října 1875, č. 36 ř. z. z r. 1876, doplňuje se tímto ustanovením:

Rozhodnutí nebo opatření nepřestává býti výrokem správního úřadu proto, že při rozhodování buď ve stolici poslední nebo v některé stolici nižší účastnil se jako člen rozhodujícího neb nařizujícího úřadu řádný soudce;

2. z § 3. tohoto zákona ponechávají se v platnosti toliko předpisy lit. a) a lit. f);

3. ustanovení § 48. tohoto zákona se zrušuje;

4. nejvyšší správní soud rozhoduje o stížnostech přikázaných dosud dle článku 3., lit. b), základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z., soudu říšskému;

5. nejvyšší správní soud jest povolán rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi různými správními úřady, jež byly dosud dle článku 2., lit. b) a c) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z., přikázány soudu říšskému;

6. nejvyšší správní soud rozhoduje o nárocích proti státu nebo jednotlivým zemím tohoto státu tenkrát, rozhodly-li již o nárocích těchto v mezích své příslušnosti v instančním pořadí úřady správní, a jde-li toliko o přezkoumání tohoto rozhodnutí.

§ 3.

Rozhodovati o kompetenčních konfliktech mezi soudy řádnými s jedné a správními úřady se strany druhé (článek 2., lit. a) základního zákona státního ze dne 21. prosince 1867, č. 143 ř. z.) nebo o konfliktech kompetenčních mezi nejvyšším správním soudem se strany jedné a řádným soudem se strany druhé (§ 2. zákona ze dne 22. října 1875, č. 37 ř. z. z r. 1876) jest povolán zvláštní senát, jenž skládá se ze tří členů nejvyššího soudu a ze 3 členů nejvyššího správního soudu. Předsedu tohoto senátu jmenuje vždy na dobu tří let vláda.

§ 4.

Kompetenční konflikt záporný tu jest, když otázka příslušnosti v předepsaném instančním postupu poslední přípustnou stolicí byla popřena.

Kompetenční konflikt kladný jest tu, jakmile k téže záležitosti dva různé správní úřady (§ 2., č. 5) nebo řádný soud s jedné a úřad správní nebo nejvyšší správní soud s druhé strany (§ 3.) příslušnost si osobují.

§ 5.

Návrh na řešení kompetenčního konfliktu vznésti může buď strana účastněná na záležitosti, pro niž příslušnost jest sporná, buď úřad nebo soud, o jehož příslušnost se jedná. Návrh tento podati jest v případě § 2., č. 5, u nejvyššího správního soudu, v případě § 3. u předsedy rozhodovacího senátu v tolika vyhotoveních, aby jedno mohlo zůstatí u rozhodujícího senátu a po jednom mohli obdržeti ostatní na kompetenčním konfliktu účastnění. K účastníkům jest čítati netoliko soud či úřad o příslušnost se proucí, nýbrž i strany v oné věci, k níž příslušnost se stala spornou.

§ 6.

Návrh tento dodává se ostatním účastníkům k projevu, načež rozhoduje se o něm v sezení neveřejném. Rozhodnutí toto, jež, nezamítá-li se návrh jako nepřipustný nebo pro nepřipustnost dovolaného rozhodujícího senátu, jest vydati ve formě rozsudku, vyslovuje, který úřad či soud jest pro dotčenou záležitost příslušným.

§ 7.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Frant. Soukup v. r. Ant. Švehla v. r.
Jiří Stříbrný v. r. Dr. Alois Rašín v. r.
Dr. Vavro Šrobár v. r.

Čís. 4.

**Zákon ze dne 2. listopadu 1918
o příslušnosti k rozhodování o nárocích proti státu
nebo jeho částem.**

Národní výbor československý nařizuje:

§ 1.

Pokud nepřislúší dle § 2., č. 6 zákona z dnešního dne, č. 3 sb. z., rozhodovati o nároku proti celému státu nebo jeho jednotlivým zemím nejvyššímu správnímu soudu, lze uplatňovati nároky tyto žalobou u řádných soudů. Příslušným jest v prvé stolici zemský soud v Praze.

§ 2.

Zákon tento vstupuje v účinnost dnem vyhlášení.

Dr. Frant. Soukup v. r. Ant. Švehla v. r.
Jiří Stříbrný v. r. Dr. Alois Rašín v. r.
Dr. Vavro Šrobár v. r.

Čís. 5.

**Zákon ze dne 2. listopadu 1918,
jímž se zřizuje nejvyšší soud.**

Národní výbor československý nařizuje:

§ 1.

Pro celý obvod státu československého zřizuje se „Nejvyšší soud“ se sídlem v Praze.

§ 2.

Soud ten skládá se z prvního a druhého presidenta (II., pokud se týče III. tř. hodn.), ze 4 senátních presidentů (IV. tř. hodn.) a z 25 radů nejvyššího soudu (V. tř. hodn.) i z příslušného pomocného personálu.

§ 3.

Nejvyšší soud soudí konečně ve všech soukromoprávních věcech sporných a mimosporných, o nichž v druhé stolici bylo rozhodnuto, pokud zákon připouští právní opravu takového rozhodnutí.

§ 4.

Ve věcech trestních rozhoduje nejvyšší soud jako soud zrušovací a v případech řádem trestním a vedlejšími zákony jemu přikázaných.

§ 5.

Mimo to rozhoduje nejvyšší soud:

- a) jde-li o přenesení právní věci z obvodu nějakého vrchního soudu na vrchní soud jiný;
- b) prou-li se o příslušnost svou soudy v obvodech různých vrchních soudů, aniž se tyto vrchní soudy o příslušnosti shodly, pak je-li sporná příslušnost mezi 2 vrchními soudy;
- c) byl-li odmítnut celý vrchní soud anebo president vrchního soudu;
- d) o syndikátních žalobách vzešlých z úředního jednání jeho členů, a to jako první a jediná stolice, pak jako druhá a konečná stolice o opravných prostředcích přípustných proti rozsudkům, usnesením a opatřením vrchního soudu ve sporech syndikátních;
- e) jako druhá a konečná stolice o opravných prostředcích, přípustných proti rozsudkům, usnesením a opatřením vrchního soudu ve sporech dle zákona ze dne 21. března 1918,

č. 109 ř. z. (o náhradě škody osobám neprávem odsouzeným) a dle zákona ze dne 13. srpna 1918, č. 316 ř. z. (o náhradě za plnění k vojenským účelům);

- f) v záležitostech disciplinárních jako soud nalézací a jako soud odvolací.

§ 6.

Nejvyššímu soudu přísluší dávatí podnět k vydání zákonů justičních anebo jich pozměnění.

§ 7.

Dosavadní předpisy o spolupůsobení nejvyšších soudců při nejvyšším duchodkovém soudu zachovávají se v platnosti.

§ 8.

Nejvyšší soud říditi přísluší prvnímu presidentu, v případě, že by ho něco zašlo, druhému presidentu a po tomto senátním presidentům v pořadí jich hodnosti.

§ 9.

První president, po případě jeho náměstek (§ 8.) přiděluje záležitosti a došlé věci jednotlivým radům, ustanovuje spoluzpravodaje v záležitostech závažnějších a určuje počet a dobu sezení. Sestavuje senáty (§ 10.) a je oprávněn předsedati při kterémkoli zasedání soudu.

§ 10.

Senáty povolané k rozhodování určité záležitosti právní, ať občanské ať trestní, složeny jsou z předsedy a 4 členů. Senát personální složen budiž z prvního, po případě druhého presidenta, dvou senátních presidentů a ze dvou radů.

Senát pro věci disciplinární skládá se ze čtyř členů za předsednictví prvního presidenta neb jeho náměstka.

President ustanovuje vždy na začátku roku pro dobu tohoto roku čtyři členy disciplinárního senátu a čtyři náměstky, jež po řadě, v níž byli jmenováni, nastupují na místě člena jen, jest-li ho něco zašlo anebo byl-li platně zamítnut.

§ 11.

Nejvyšší soud jest oprávněn usnesením plenárním upravití si svůj jednací řád, který podléhá schválení vlády.

Jednacím řádem tímto budiž rozřešena i otázka, zda a kdy mají býti k usnášení se o určitých otázkách právních povolány senáty složené z více než pěti členů, zejména senát plenární, pak co nařízeno býti má za účelem stálosti a jednotnosti v nalézání práva.

§ 12.

Dozor nad soudy nižších stolic, jenž dosud byl přikázán ministru spravedlnosti, vykonává